

Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 2006

MATS LINDEBORG

Lindeborg, M.: Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 2006. [**Remarkable records of Macrolepidoptera in Sweden 2005.**] – Entomologisk Tidskrift 128 (1-2): 19-32. Uppsala, Sweden 2007. ISSN 0013-886x.

This is the 34th annual report on interesting finds and provincial records of Macrolepidoptera in Sweden. Five species were reported new to Sweden: *Cacyreus marshalli*, *Kirinia roxelana*, *Saturnia pyri*, *Asthena anseraria* and *Autographa excelsa*. One species, *Proutia betulina* has shown to be erroneously determined and is deleted from the Swedish list. The total number of species found in Sweden is now 1103, of which 12 are introduced. 69 new provincial records are reported. Information on present status of some red-listed species is also given. Frequent migrating species in 2006 were *Macroglossum stellatarum*, *Heliothis viroplaca*, *Helicoverpa armigera*, *Peridroma saucia* and *Euproctis chryssorhoea*. The migrants *Agrius convolvuli*, *Vanessa atalanta*, *V. cardui*, *Autographa mandarina* and *Hydraecia ultima* were frequent as in recent previous years. The species *Hippotion celerio* and *Schrankia intermedialis* were both found for the second time in Sweden. Especially remarkable is a record of *Xestia diptrapetium* that has not been found in Sweden since the 1900th century. Other interesting finds were *Catocala adultera*, *Colobochyla salicalis* and *Cryptocala chardinyi* which were recorded under circumstances indicating that they are resident in Sweden. Species that continue expanding their distribution northwards are *Arachnia levana*, *Apatura iris*, *Idaea ochrata*, *Hoplodrina ambigua*, *Eucarta virgo* *Mythimna turca* and *M. albipuncta*.

Mats Lindeborg, Dackegatan 3, SE-392 44 Kalmar, Sweden

Allmänt om säsongen

Detta är den 34:e årsrapporten i Entomologisk Tidskrift som behandlar intressanta storfjärilsfynd i Sverige. Efter en ovanligt lång vinter följt av en vädermässigt något trevande försäsong blev det värmebölja en stor del av sommaren och milt mycket långt in på hösten. Totalt fem arter rapporterades som nya för landet: *Cacyreus marshalli*, *Kirinia roxelana*, *Saturnia pyri*, *Asthena anseraria* och *Autographa excelsa*. Fynden av *A. anseraria* och *A. excelsa*, särskilt den senare, var inte helt oväntade medan övriga arter får klassas som införda och i synnerhet fyndet av *K. roxelana* är svårförklarat. En art är struken ur den svenska faunan; nämligen *Proutia betulina*. Med dessa nya arter har vi gått in i ett nytt hundratal och är nu uppe i 1103 svenska arter varav 12

anses vara införda. Vidare har det rapporterats 69 nya landskaps- och lappmarksfynd. Det har även rapporterats ett rekordstort antal extragenerationssarter, men antalet har varit så pass stort att det inte finns utrymme för dem i rapporten.

Vad gäller migranter förekom vissa arter i förhållandevis höga antal: *Heliothis viroplaca*, *Helicoverpa armigera*, *Peridroma saucia*, *Euproctis chryssorhoea* och i synnerhet *Macroglossum stellatarum* som hade ett rekordår. Mer ”normala” förekomster rapporterades av *Agrius convolvuli*, *Vanessa atalanta*, *V. cardui*, *Autographa mandarina* och *Hydraecia ultima*. Andra migranter, eller förmodade sådana, som har uppträtt i skiftande antal är *Hippotion celerio*, *Scopula nigropunctata*, *Orthonama obstipata*, *Catocala fulminea*, *Chrysodeixis chalcites*, *He-*

liothis maritima, *Spodoptera exigua*, *Mythimna vitellina*, *Noctua interposita*, *Nycteola asiatica* och *Eilema griseolum*. Andra arter som är värda att nämnas är *Limenitis camilla* och *Zanclognatha tarsicrinalis* som förhoppningsvis är på väg att etablera sig i landet, *Eupithecia selinata* som trots att den inte påträffas regelbundet tycks hålla sig kvar här samt *Schrankia intermedialis* som är funnen för andra gången i landet. Det kanske mest glädjande återseendet är dock *Xestia ditrapetzius* som åter påträffats i landet för första gången sedan 1800-talet. Fortsatt expanderande kan sedan skönjas hos arter som bland annat *Araschnia levana*, *Apatura iris*, *Idaea ochrata*, *Hoplodrina ambigua*, *Eucarta virgo* *Mythimna turca* och *M. albipuncta*.

I texten tas sådana arter upp som författaren bedömt som intressanta ur ett riksperspektiv. En del arter har en något mer omfattande text och dessa bygger ofta på rapportörernas egna berättelser.

Systematik och nomenklatur följer den aktuella katalog i *Catalogus Lepidopterorum Suecicae* som hittas på <http://www2.nrm.se/en/catalogus.html.se>. Förutom en del uppdateringar följer den i stort sett *The Lepidoptera of Europe* (Karsholt & Razowski 1996). De svenska namnen har hämtats från förteckningen över svenska fjärilnamn (Svensson & Palmqvist 1990) utom för dagfjärilar som anges namnen enligt Eliasson et al. (2005) och spinnarna enligt Hydén m.fl. (2006). Rödlistade arter har markerats med respektive hotkategori och är uppdaterade enligt den nya rödlistan (Gärdenfors 2005).

Rapporter för kommande säsong kan skickas till min adress eller via e-post mats.lindeborg@hotmail.com eller mats.lindeborg@telia.com. Skicka dem senast under januari månad. Ange landskap, socken och närmaste ort eller plats, antal exemplar, datum, rapportörer, ev. ZOO-TAX kod samt kortfattat övrig information av intresse. För rödlistade arter är även RN-koordinater önskvärda. För att erhålla namnförkortning i form av ZOO-TAX kod måste adress och födelseår anges.

Nya arter för landet

Saturnia pyri (större påfågelspinnare). **Ha**, Halmstad 1 ex påträffad på ett lager för bara några år sedan. Exemplet, som var nykläckt,

hittades flygande runt på ett golv och har sannolikt följt med någon pall eller dylikt (LNYS).

Cacyreus marshalli (Fig. 1) är en sydafrikansk blåvinge som av människan introducerats med trädgårdsväxter på Mallorca i slutet av 1980 talet och som därefter raskt spridit sig i hela Medelhavsområdet. Fjärilens larv livnär sig på *Pelargonium*- och *Geranium*plantor (=nävor) och har därför lyckats etablera sig där människor odlar dessa växter – inklusive blomsterlådor på balkongerna på stora hyreshuskomplex. Efterhand har fjärilar dykt upp allt längre norrut i Europa, bla Belgien, Sydengland och Sydtyskland. Dock är fynden i Sverige de särklassigt nordligaste hittills. På en stormarknad köpte Leif Kihlström sommaren 2004 växter till sin sommarstuga vid Bovik i sydöstra kanten av Storsjön i Årsunda socken i södra Gästrikland. Under andra halvan av juli och början av augusti noterade han att det i hans trädgård flög minst 4-5 individer av en blåvinge som han aldrig sett förut. Han tog några bilder för att kunna bestämma arten senare. Efter diverse turer hamnade en bild hos Nils Ryrholm som konstaterade att det var en synnerlig exotisk art som gästspelat vid Leif sommarstuga (Ryrholm 2007). Eftersom fjärilen aldrig visat sig senare kan man anta att den inte klarar det svenska klimatet. Som svenskt namn föreslås **trädgårdsblåvinge**.

Kirinia roxelana (stor gräsfjäril) (Fig. 2). **Öl**, Persnäs, i slutet av maj 2004. Under en tur på norra Öland stannade Maria Lindquist till vid landsvägen söder om Persnäs. Där gick hon ut på det lilla alvaret som ligger på östra sidan om vägen mittemot nerfarten till Knisa mosse. På en sten håvade hon en dagfjäril som hon inte kunde bestämma med böckerna hemma. Först sommaren 2006 tog hon med sig djuret till fjärilmuséet i Halltorp söder om Borgholm och visade det för Sten-Arne Andersson som genast kunde bestämma fjärilen till en *Kirinia roxelana*. Arten (Fig. 2) är en låglandsart med sydöstlig utbredning i Europa där den förekommer från Grekland och upp genom gamla Jugoslavien, Bulgarien och Rumänien (Karsholt & Razowski 1996). Flygtiden anges från slutet maj-juli och fjärilen uppges förekomma i buskmarker där den söker skydd i låga buskar (Higgins & Hargreaves 1983). Hur arten har hamnat på Öland är naturligtvis omöjligt att säga men den är dock vildfångad i landet

och bör följaktligen upptas som en ny svensk art. Eftersom arten inte är känd för att migrera och att vädret under fångstillfället inte gav förutsättningar för migration måste dock arten anses vara införd.

Asthena anseraria. (Fig. 3) Den 8.6 besökte Ingvar Svensson och Nikolay Savenkov på kvällen en lokal med lundalm vid Silte på Gotland. Den vecklare som eftersöktes hittades inte, men däremot kom en upphetsad Nikolay och visade Ingvar ett exemplar av *Asthena anseraria* som ny för Sverige. Sammanlagt fångades under kvällen ett 20-tal exemplar, varav några på ljus. Fler fynd från **Go**, Öja, Gisle där 3 ex fångades 4-30.6 visar att arten kan vara utbredd på Gotland. Näringsväxten förekommer rikligt ca 300 m från fällan (KJKS, KJCS, RYRS). Sedan visade sig arten även på **Öl**. I N. Möckleby, Dörby togs 1 ex. 11-17.6, 1 ex, 28-30.6, 3 ex, 1-8.7 och 1 ex 9-11.7, samtliga djur i samma ljusfälla i anslutning till skogskornell (KAHS). På Öland togs också 1 ex på ljus i Mellby 18.7 (ROAS) och ett sent ex på Gårdby sandstätt 18.8 (FOUS). Senare på säsongen eftersöktes larver på den ursprungliga lokalen vid Silte och den 5.8 hittades 19 larver på värdväxten skogskornell *Cornus sanguinea*. Larverna var lättast att leta med pannlampa genom att lysa på undersidan av bladen (EQTS, PGAS).

Arten har dock uppenbarligen funnits i landet några år eftersom årets fynd varit i anslutning till värdväxten och att det visat sig att den infångades redan år 2005, också på Gotland. Den påträffades då i 1 ex i Hörsne 21.6 (Björn Carlsson, EQTS) och 1 ex i Sproge 8.8 (EQTS, FOUS, LGÖS). Arten var inte en av de mest väntade i landet och skulle möjligen främst ha förväntats i Skåne med tanke på de danska förekomsterna. Att arten tidigare kan ha missats beror på att den i hög grad liknar släktingen *Asthena albulata* (snövit hasselmätare) (Fig. 3). *A. anseraria* har en distinkt mittprick på vingen som inte alls är lika tydlig hos *albulata*. Hos *albulata* finns dessutom en "extra" våglinje som löper ganska tätt med våglinjen utanför *albulatas* mittprick. *Anseraria* ger dessutom ett något vitare intryck. Arten uppges förekomma i ljus skog, skogsbryn och krattskog och flyga från början juni-början juli (Skou 1984). Den uppgivna flygtiden tycks dock inte helt stämma med tanke på de rappor-

terade fynden. Värdväxterna skiljer sig också åt mellan arterna. *A. albulata* lever på hassel *Corylus avellana* och avenbok *Carpinus betulus* medan *anseraria* lever på skogskornell *Cornus sanguinea*. De framletade larverna sitter gärna på undersidan av bladen på mittnerven och sitter krumböjd. (Fig. 4). Larven är mycket lik *A. albulata* som också sitter på likartat sätt. Arten förekommer sedan länge i Danmark och finns i länderna längs östersjökusten upp till Estland. Ingvars namnförslag **kornellmätare** torde vara ett lämpligt namn.

Autographa excelsa. (Fig. 5) **Nb**, Haparanda, Revonsaari 1 ex 14 -20.8 (RYRS). Om den förra arten varit något oväntad så har vi däremot väntat länge på denna som är känd från Finland sedan åtskilliga år. Dock var fyndplatsen förvånande, särskilt med tanke på att arten bara tycks förekomma i östra Finland, dvs mer än 400 kilometer från fyndplatsen i Sverige. Denna vecka var det dock mycket varmt och torrt i övre Norrland så sannolikt kom fjärilen med luftmassor från sydost. Av svenska arter kan *excelsa* förväxlas med *Autographa bractea* (platinafleckt metallfly). *A. excelsa* har en tydligare yttre mellanlinje, kraftigare mörk skugga på framvingens undersida och en mörk tvärlinje på bakvingen (Skou 1991). Arten, som flyger från mitten juli-september, uppges föredra fuktiga blandskogshabitat där den lever på olika örter, särskilt nässla *Urtica* och diverse korgblommiga växter (Goater et. al 2003). Det är en utpräglat östlig och nordlig art som från Sibirien når fram till Finland, Baltikum och östra Polen. Som svenskt namn föreslår Nils **silverfleckt metallfly**.

Övriga observationer och notiser

Proutia betulina (björksäckspinnare) stryks från Sverige. Det exemplar som anmälts från Skåne (Palmqvist 1991) har analyserats och visat sig ligga inom den variationsbredd som *P. rotunda* (rundvingad säckspinnare) uppvisar. Framvingens form hos *rotunda* varierar från att vara rundade till att ha en mer långsmal form, alltså en större variation än vad som anges i typbeskrivningen. Skillnaderna mellan arterna beskrivs närmare i kommande nationalnyckel som behandlar käkmalar-säckspinnare (Bengtsson et al 2007). Innan arten delades upp i två arter hette den svenska arten björksäckspinnare.

Figur 1. Trädgårdsblåvingen *Cacyreus marshalli* solar sig i sensommarsolets glans vid Årsunda i södra Gästrikland månadsckiftet juli-augusti 2004. Detta är det nordligaste fyndet i världen hittills av denna sydafrikanska fjäril. Foto: Leif Kihlström

The south African Lycaenid *Cacyreus marshalli* which is rapidly expanding in Europe was found in Årsunda Gästrikland in central Sweden, where a number of butterflies hatched from imported garden plants in July-August 2004. This is the northernmost record of this species so far.

I den kommande nationalnyckeln stryks namnet *rundvingad säckspinnare* och vår svenska art återfår det tidigare namnet *björksäckspinnare*

Synanthedon andrenaeformis (olvonglasvinge). **Gä**, Gysinge, Storön, 1 ex 22.6-16.7 (KJCS, RYRS, Pavel Bina). Första fyndet utanför Mälardalen och Roslagen. **Up**, Östhammar, Länsö 1 ex fångat med feromon. 3.7 (JHES).

Agrius convolvuli (åkervindesvärmare). Har

detta år haft en något ”normalare” frekvens jämfört med 2005 då arten uppträdde mycket rikligt (Lindeborg 2006). **Sk**, sammanlagt 21 ex i fällorna Sandhammaren-Borrby strand 14.8-14.9 (ÖRDS), Spraggehusen 3 ex 25.8-22.10 (KJCS, KJKS, RYRS), Malmö, Limhamn 1 ex 28.9, Tyke å 1 ex 7.8 (Michael Svensson), **Bl**, Utlängan 4 ex 18.8-11.10 (BZZS), **Öl**, Näsby 6 ex 26.7-18.9, Kårehamn 1 ex 28.7-9.8, Kapelludden 1 ex 24.8-10.9, N. Ålebäck 1 ex 30.8-18.9 och Solberga 1 ex 30.8-19.9 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 5 ex 13.8-16.9 (KAHS), Gårdby 2 ex 16.9 och 1 ex 20.8-3.9 (ROAS), Segerstad 1 ex 3-13.9 (LTSS), Skarpa Alby 1 ex 27.8 (JMLS), **Go**, Hamra, Tuvlandet 1 ex 26.7-6.8, Hamra, Suders 1 ex 11.8-1.9 och Sundre, Hallbjäns 3 ex 3.9-6.10 (KJCS, KJKS, RYRS). **Bo**, Nordkoster, Dunnarslätten 1 ex 11-17.9 och 1 ex 2-8.10, Nordkoster, Myren 1 ex 28.8-1.9 och 1 ex 29.9-1.10 (KJCS, KJKS, RYRS).

Acherontia atropos (dödskallesvärmare). **Sk**, Trelleborg, Östra Värlinge 1 hona 26.9-9.10 (FAZS, JMKS).

Macroglossum stellatarum (stor dagsvärmare). Arten har väl knappast undgått någon och har aldrig någonsin uppträtt och rapporterats i ett sådant antal tidigare. Över 700 rapporter har lämnats till artportalen. Rapporterad från så gott som samtliga landskap med minskande frekvens mot norr. Dock rapporterad som nytt landskapsfynd i **Ly** (Wayne Jonsson gm GNBS). På Stora Karlsö och i Flen observerades äggläggande honor och larver av alla storlekar (EQTS, RPLS). I Flen hittades larver mycket sent på säsongen som hade tynat bort i i den tilltagande höstkylan om de inte tagits in (RPLS). Det skall bli intressant att till våren och försommaren se om någon

Figur 2. Stor gräsfjäril, *Kirinia roxelana*, hona till vänster och hane till höger. Fjärilarna på bilden är ifrån Grekland. Arten fångades utomhus på norra Öland men arten får betraktas som införd i landet eftersom omständigheterna är så pass oklara. Foto: Mats Lindeborg.

Female (left) and male of *Kirinia roxelana* (from Geece). The butterfly taken on the Baltic island Öland was found in the open, but the species will be considered as introduced due to the uncertain circumstances.

Figur 3. Kornellmätare, *Asthenan anseraria*, till vänster och snövit hasselmätare, *Asthenan albulata*, till höger. Kornellmätaren påträffades för första gången i Sverige både på Öland och Gotland. Foto: Håkan Elmquist.

Asthenan anseraria (left) and *Asthenan albulata* (right). The first Swedish records of *A. anseraria* were made on both Baltic islands Öland and Gotland.

Figur 4. Larven av kornellmätaren, *Asthenan anseraria*, så som den hittas sittande på undersidan av skogskornellblad, *Cornus sanguinea*. Foto: Håkan Elmquist.

The caterpillar of *Asthenan anseraria* in natural resting position on the underside on the leaf of *Cornus sanguinea*.

Figur 5. Silverfläckt metallfly, *Autographa excelsa*, en östlig art som långsamt sprider sig mot väster i Ryssland och Finland. Första fyndet i Sverige gjordes i augusti Sveriges östligaste del – södra Tornedalen. Fjärilen på bilden är från Estland. Foto: Mats Lindborg.

The Siberian species *Autographa excelsa*, is gradually spreading westwards. The first Swedish record was made in mid August in southern Tornedalen - the easternmost part of Sweden.

”inhemsk” population har lyckats övervintra.

Hippotion celerio (silverbandsvärmare). **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 30.9-7.10 (KAHS). Det andra exemplaret i Sverige. Arten anmäldes som ny för landet förra året (Lindeborg 2006).

Pyrgus alveus (kattunvisslare). **VU**, **Vg**, Götene kommun nära Väneren 1 ex vardera vid 3 tillfällen 15.7-5.8 (”återupptäckt” i samma område där 2 ex sågs 1988) (BPOS), **Vr**, Väse, Lövhöjen 1 ex 18.7 (PENS), Säffle 23.6 (NÅTS).

Pontia daplidice (grönfläckig vitfjäril). **VU**, **Öl**, Sandby 1 ex 13.8 Sandby (LJRS), **Go**, Furillen 1.8. Arten flög ganska frekvent och det fanns en hel del av värdväxten gulreseda *Reseda lutea*. Arten har säkert en stabil population men med begränsat förekomstområde på denna lokal liksom Mästermyrlokalen. (PGAS).

Colias palaeno (svavelgul höfjäril). **Ha**, Vilshärad, Haverdalsreseatets strandhed flera ex (även äggläggande honor) 24-25.6. Ovanligt med fynd i Halland, och mycket udda med en tillsynes populationsliknande förekomst på en kustlokal (MLOS).

Colias hyale (ljusgul höfjäril). **Öl**, Åby, Sandby 1 ex 11.8 och 2 ex 24.9 (LJRS), Åby 1 ex 9.9 (SÖKS), Nedre Ålebäck 2 ex 24.7 och Arontorp 1 ex 9.8 (BZZS), Gårdbyområdet 10 observationer 24.9 (KDVS), **Go**, St. Karlsö 1 hona 27.7 (EQTS).

Gonepteryx rhamni (citronfjäril). **Lu**, Jokkmokk, Porsibron, Luleälven invid Vuollerim 1 ex 31.8 (Mats Karström gm RYRS). Nordligaste fyndet i landet.

Maculinea arion (svartfläckig blåvinge). **VU**, **Sö**, Ytterselaö, 30 ex. 23.6-19.7 (Björn Carlsson, EQTS), Kjula 1 ex 11.7 (Björn Carlsson, EQTS).

Maculinea alcon (alkonblåvinge). **VU**, **Ha**, Ringenäs skjutfält 4.7, 12.7 och 24.7. Flera ex på de tidigare brända områdena och ägg på många knoppar. Arten håller ställningarna väl på denna lokal. Dock inga rapporter från Öppinge-lokalen sedan juli 2002. (MLOS)

Plebejus argyrognomon (kronärtsblåvinge). **CR**. Under inventeringar i Kalmar och Östergötlands län hittades arten på 3 nya lokaler i **Ög** och 7 i **Sm** och är nu känd från 14 lokaler i landet. Läget är dock ännu sårbart för arten och de flesta lokalerna är små och individfattiga. Rójningsåtgärder har dock kommit igång för att rädda kvar

arten (EFAS, LTSS, Tommy Karlsson).

Vanessa atalanta (amiral). Drygt 2000 rapporter från hela landet till artportalen. Arten är rapporterad från slutet maj till drygt halva november (flera rapportörer).

Cynthia cardui (tistelfjäril). Drygt 700 rapporter från hela landet till artportalen. Arten är rapporterad från slutet maj till slutet av oktober (flera rapportörer).

Araschnia levana (kartfjäril). Arten fortsätter sin expansion norrut och österut. Utanför **Sk** finns följande rapporter: **Ha**, Tylösand, Karlstorps camping 5-6 ex. I slutet av juli - början av aug många ex i Halmstad, Hallägraskogen (MLOS), **Bl**, Sölvesborg flera ex observerade på olika lokaler (PEBS), Karlshamn, bl.a. 27.5 vid Tubbaryd, men även Slätten i nordvästra Blekinge 25.7 och 6.8 (EBRS), Valje, Ynde 2 ex 10.6 (BAÖS, IFÖS), Bräkne-Hoby, Sjöarp 3 ex 10.6 (BAÖS, IFÖS) och 2 ex 17.7 (WEDS), Rödeby, Bäckhagen minst 4 ex 20-28.7 (HEYS), **Sm**, Smålands stenar, Skeppshult, 1 ex 5.8 (Sven Johansson). Arten har nu även nått **Öl**. Under en sommarkurs i fältentomologi visades 1 ex upp på Tävelsrumsåsen 21.7. (Emma Tinnert gm BZZS), Jordtorpsåsen 1 ex 19.7 (Conny Hjelm).

Nymphalis xanthomelas (videfuks). **Bl**, Bräkne-Hoby, Sjöarp 1 mycket slitet ex 10.6 (BAÖS, IFÖS).

Limenitis camilla (tryfjäril). **Sk**, Klagshamn-sudden 1 ex 15.7 (PNGS). Förhoppningsvis håller arten på att återetablera sig i Sverige efter närmare 40 års frånvaro. Det kan nog vara värt att hålla extra koll efter denna art i Skåne under kommande år.

Apatura iris (sälgskimmerfjäril) (Fig. 6). Ännu en expanderande art. **Ha**, Halmstad, Ringenäs skjutfält 2 ex 12.7 och 1 hona på bete 16.7 (MLOS), 1 hane på bete 24.7 (MLOS, Sven Johansson, BJOS, LNYS), **Sm**, Markaryd, Yttre Gällareböke 1 ex 9.7 som även fotograferades.. (Else och Sten Bay samt Birgit och Stig Linander)

Watsonalla binaria (eksikelvege). **Bl**, Sölvesborg 1 hona 27.7 och 1 hane 30.7 (PEBS), **Sm**, Västervik, Jenny 1 ex 26.9-8.10. Nordligaste fyndet i landet (EFAS), **Öl**, Ottenby, Schäferriängarna 1 ex håvat på dagen 12.6 (LTSS), Albrunna lund 11.6 och 9.8 samt Ottenby lund 28.7

(KSMS), Mellstaby 1 ex 29.7 (LJRS, LNHS), N. Ålebäck 1 hona 21-30.8 (BZZS), Ås, Ottenby 1 ex 29-31.7 och 1 ex 20-25.8 (KAHS), N. Kvinneby rastplats 1 ex 23.7 (Fred Ockruck & Anette Bludau)

Ennomos autumnaria (höstflickmätare). **Nb**, Haparanda, Revonsaari 1 ex 18-24.9. Sannolikt är detta ytterligare ett belägg för att många arter som nu snabbt expanderar norrut i Finland i det allt varmare klimatet kommer att börja kolonisera Sveriges nordligare delar österifrån innan arternas mer sydliga "svenska" populationer har hunnit expandera så långt norrut. (RYRS).

Fagivorina arenaria (vit lavmätare). **Öl**, Nedre Ålebäck 1 ex 30.8-18.9 (vilket är långt senare än vanligt) (BZZS)

Pachycnemia hippocastanaria (mottmätare). **CR. Sk**, Sandhammaren 1 ex 6.6-10.6, 1 ex 11.6-17.6, 1 ex 17.9-24.9 och 1 ex 15.10-21.10 (ÖRDS). **Bo**, Näverkärr 5 ex 18-25.6 (JOJS, PHNS). Denna ljunghedsart verkar bli allt hårdare trängd i takt med att ljunghedarna i Syd- och Västsverige slutar brukas och växer igen. Alla fynd bör rapporteras.

Antonechloris smaragdaria (midsommarmätare). **Öl**, Kårehamn 1 ex 2-15.7 (BZZS), **Go** Hamra, Tuvlandet 1 ex 1-25.7 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), **Sö**, Utö skjutfält 4 ex. 6-8.7 (EQTS, IMBS, PGAS).

Cyclophora porata (vattrad gördelmätare). **Sk**, Sandhammaren 2 ex 6-9.8 (ÖRDS), **Ö**, Hoby, Örnahusen 1 ex 18-25.6 (KJCS, KJKS, RYRS), **Öl**, Mellbytorp 1 ex 6.8 (ROAS), Runsbäck 1 ex 12.8 (LTSS).

Scopula nigropunctata (svartpunkterad lövmätare). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 12-16.7 (ÖRDS). Fjärde svenska exemplaret (Palmqvist 2000).

Scopula ornata (prydlig lävmätare). **CR. Öl**, Arontorp 1 ex 3.10 (vilket är långt senare än vanligt). Udda tid och plats. Ej påträffad på Öland på åtskilliga år (BZZS)

Scopula marginepunctata (gulgrå lövmätare). **CR. Sk**, Borby strand 1 ex 30.7-1.8 (ÖRDS).

Idaea ochrata (ockrabrun lövmätare). Arten expanderar och utanför förekomsterna på svenska sydkusten har arten rapporterats från följande: **Sk**, Maglehem 1 ex 7.7 (OAOS), **Öl**, 2 km N Mörbylånga 1 ex 10.7 (BÅBS), Össby 1 ex 29.6-11.7 (BZZS), Gårdby sandstjäpp 1 ex 26.7

samt även 1 ex 27.7 (Fred Ockruck & Anette Bludau) och **Go**, Sundre, Hallbjäns 2 ex 1-25.7 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), Barshageudd 1 ex 6.7 (EÅTS).

Scotopteryx luridata (sen ginstbackmätare). **EN. Sk**, Ljungbyhed, Ljungbyheds flygplats 1 hona 3.7. Rapporteras som första skånska fyndet "på år och dag" (BJOS, LNYS).

Orthonama obstipata (vandrarefältmätare). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 5.-9.11 (ÖRDS), **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 8-12.10 (KAHS).

Catarhoe rubidata (rödbandad fältmätare). **VU. Sm**, Nybro 25.6 (KSMS), **Öl**, N. Möckleby, Dörby 10 ex från 1.7 och ett par veckor framåt (KAHS), 2 km N Mörbylånga 1 hane 10.7 och Algutsum, Törnboten 3 hanar 29.6-4.7 (BÅBS), Arontorp flera ex 11-22.7 och Näsby 1 ex 29.6-11.7 (BZZS), Gårdby 2 ex 7-21.7 (ROAS), Runsbäck 1 ex 24.7 (LTSS).

Costaconvexa polygrammata (mångstreckad fältmätare). **NT. Sk**, Sandhammaren 5 ex 28.5-1.8 och Borby strand 3 ex 30.6-29.7 (ÖRDS), Spraggehusen 5 ex 9.7-2.9 och **Ö**, Hoby, Örnahusen 1 ex 23-31.8 (KJKS, KJKS, RYRS), **Bl**, Utlängan 1 ex 18.8-7.9 (BZZS), **Go**, Öja, Gisle 1 ex 14.5-3.6 (KJKS, KJCS, RYRS).

Thera britannica (ädelgranfältmätare). **Sö**, Floda, Sörtorp 1 ex 22-29.9 (KJKS). Nordligaste fyndet i landet. Frågan är om arten börjat expandera. Förra året var det första som arten togs på nya lokaler utanför de kända i **Sk** och **Ha** (Lindeborg 2006).

Eulithis pyropata (orangebandad parkmätare). Ingen rapport om arten detta år. Det är ännu osäkert om arten verkligen lyckats etablera sig i Sverige (no records 2006).

Pareulype berberata (berberisfältmätare). **VU. Öl**, Gårdby infarten till södra Sandby 1 ex i början av augusti (MKES).

Eupithecia millefoliata (backmalmätare). **Ha**, Eldsberga, Magnilund 5 larver hittade med pannlampa 11.9 (LNYS)

Eupithecia selinata (kirsålmalmätare) **Sk**, Backåkra 1 ex 22.7 (SJTS). Arten tas alltid enstaka och inte ens årligen, men tycks troget hålla en population i Sandhammarområdet. Senast påträffad 2003 (Franzén 2004).

Dyscia fagarina (skuggmätare) **Bo**, Näverkärr 2 ex 5.5-10.6 (JOJS, PHNS). Även denna ljunghedsart går tillbaks mycket kraftigt på Västkus-

Figur 6. Sälgskimmerfjäril, *Apatura iris*. Är en av många expanderande fjärilsarter i ett allt hetare Sverige. Exemplaret på bilden fotograferades 9.7 i en trädgård utanför Markaryd, Småland. Foto: Stig Linander.

Apatura iris is one of many expanding Lepidoptera species in Sweden. The butterfly on the picture were photographed the 9th of July in a garden outside Markaryd, Småland, one of the northernmost records of this species in Sweden so far.

Figur 7. Larv av malörtkapuschongfly, *Cucullia artemisiae*, på fältmalört *Artemisia campestris*, vid Halland Eldsberga 2.9. Ännu en kommande expansionsart? Foto: Ronny Lindman.

The caterpillar of *Cucullia artemisiae* on *Artemisia campestris* 2nd of September Eldsberga, Halland. Will this species also expand and become resident in Sweden?

ten.

Schrankia intermedialis (intermediärt mottfly). **Sm**, Nybro 1 ex 18.9 (KSMS). Det andra svenska fyndet. Tidigare påträffad på **Öl** 1995 (Palmqvist 1996).

Acronicta tridens (treuddteknat aftonfly) **Sö**, Bälinge 1 larv 3.9 (EQTS)

Herminia tarsicrinalis (fotlöst tofsfly). **Öl**, Gårdby sandstätt 1 ex 27.7 (Fred Ockruck & Anette Bludau), **Go**, Öja, Gisle 1 ex 4-30.6 (KJCS, KJKS, RYRS).

Catocala adultera (Ryskt ordensfly). **Gä**, Gävle, Gustavsmuren, ett ex 15.7-12.8 (betesfälla, KJCS), **Me**, Rökland, Alnön 1 ex i ljus-

fälla 29.8 (GFJS), **Ån**, Sollefteå 1 ex på ljus 6.9 (FPLS), **Nb**, Rosfors, ca 3 mil NV Piteå 9 ex tagna i betesfällor 20.7-12.8 (JHES, FAZS), Haparanda, Revonsaari 3 ex 14 -20.8 samt 1 ex 11-17.9 (RYRS).

Catocala fulminea (gulbandat ordensfly). **Öl**, Mellstaby 1 hane på ljus 23.7 (LJRS) Skarpa Alby 1 ex 19.7 (JMLS).

Minucia lunaris (grått ordensfly). **Sk**, Hagestad 1 ex på ljus 3.6 (JHES). För första gången påträffad utanför **Sk**: **Bl**, Utlängan 1 ex 9-29.6 (BZZS)

Colobochyla salicalis (brunlinjerat mätarfly). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 11-17.6 och 1 ex

Figur 8. Brunaktigt knöflfly, *Helicoverpa armigera*, påträffades i ovanligt många exemplar under 2006. Exemplaret på bilden togs på lockbete 9.10 i södra Halland. Foto: Ronny Lindman.

The migrating species *Helicoverpa armigera* were recorded in higher numbers than ever in Sweden. This individual was attracted to sugar bait in southern Halland, the 9th of October.

25.6-1.7 (ÖRDS), **Sm**, Ålem, Linjelund 1 ex 24.6 (BAÖS, IFÖS), **Öl**, Nedre Ålebäck 1 ex 8-28.6 (BZZS), **Up**, 2 km SV Skutskär 4 hanar 9.6 (BÅBS).

Autographa macrogamma (långfläckt metallfly). **Öl**, Mellby 1 ex 7-21.7 (ROAS).

Autographa mandarina (silverlinjerat metallfly). **Sk**, Sandhammaren 4 ex 6-9.8 (ÖRDS), **Ha**, Vindrap 1 ex 18.8 (KURS), **Up**, några ex (IMBS), Östhammar, Länsö 4 ex i ljusfälla i augusti (JHES, NÅTS), **Öl** många fynd (flera rapportörer), **Go**, Sundre, Barrshage 1 ex 4-30.6 och 4 ex 5.7-1.9, Sundre, Hallbjäns 1 ex 5-30.6, 1 ex 1-25.7 och 3 ex 3.9-6.10, Fårö, Ajke 3 ex 27.7 9.8 (KJCS, KJKS, RYRS), **Bo**, Nordkoster, Myren 1 ex 5-8.8, 1 ex 14-21.8, 1 ex 22-24.8, Sydoster, Lerstängen 2 ex 10-20.8 (KJCS, KJKS, RYRS). **Sö**, Floda, Sörtorp 1 ex 24-29.7, 2 ex 30.7-5.8 och 2 ex 7-13.8 (KJKS), Torö, Ankarudden 1 ex 10-13.8 (PGAS), **Gä**, Gävle, Engesberg 9 ex 14.7-16.8 (KJCS, RYRS).

Chrysodeixis chalcites (tvillingfläckt metallfly). **Bo**, Nordkoster, Myren 1 ex 29.9-1.10 (KJCS, KJKS, RYRS).

Abrostola triplasia (brungult nässelfly). **Ha**, Halmstad; Påarp 28.8 och 18.9 (LNYS), i antal både i **Sk**, **Öl**, **Go**, **Bo**, **Sö**, **Up**. **Gä**, Gävle, Eng-

Figur 9. Trapetstecknat jordfly, *Xestia ditrapetziom*, var ett oväntat men glädjande återseende i den Svenska faunan. Arten har inte påträffats i Sverige sedan mitten på 1800-talet. Arten gjorde ett migrationssvep i Östersjöområdet under andra halvan av juli som satte avtryck både på Öland, Gotland och södra Finland. Fjärilen på bilden är från Öland 21 juli. Foto: Fred Ockruck.

Xestia ditrapetziom. A surprising but nevertheless pleasant comeback in the Swedish fauna. The finds of the moth are the first records of this species in Sweden since mid 1900 century. A migration wave by the species in late July did set footprints on both the Baltic island Öland and Gotland, as well as southern Finland. The pictured moth was captured on Öland the 21st of July.

esberg 1 ex 14.7-16.8 (KJCS, KJKS, RYRS).

Deltote deceptor (vitbandat glansfly). NT. **Sk**, Sandhammaren 1 ex 25.6-1.7 (ÖRDS), Maglehem 1 ex 6.7 (OAOS), **Bl**, Utlängan 1 ex 9-29.6. Andra fyndet i landskapet. (BZZS), **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 23-27.6 (KAHS)

Pseudeustrotia candidula (svartfläckigt glansfly). Utanför **Öl** och **Go** är arten påträffad i **Sö**, Floda, Sörtorp 1 ex 21-28.6 (KJKS). Ett förstagenerationsdjur som påträffades när det inte var migrationsväder tyder på att arten fortsätter att sprida sig.

Cucullia fraudatrix (gråbokapuschangfly). **Sk**, Maglehem 1 ex 11.7 (OAOS).

Cucullia artemisiae (malörtkapuschongfly) (Fig.7). DD. **Sk**, Trelleborg, Östra Värlinge 1 ex 26.9-9.10 (FAZS, JMKS), **Bl**, Utlängan 1 ex 17.7-3.8 (BZZS), **Ha**, Eldsberga 8 larver på fältmalört *Artemisia campestris* 2-3.9 (KURS, LNYS, PMUS).

Protoschinia scutosa (svartfläckigt knölfly). **Öl**, Näsby 1 ex 20.9-5.10 (BZZS).

Heliothis virescens (grönaktigt knölfly). VU. **Sk**, Sandhammaren och Borby strand 12 ex 17.7-19.8 (ÖRDS), Maglehem 1 ex 27.7 och 1 ex 5.8 (OAOS), **Ha**, Halmstad, Påarp, 1 ex på buddleja 1.8. Första halländska exemplaret sedan 1973 (LNYS). **Öl**, många fynd (flera rapportörer).

Heliothis maritima (strandknölfly). **Öl**, Mellby 1 ex 28.7 (ROAS).

Heliothis peltigera (gulaktigt knölfly). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 6-9.8 (ÖRDS), Ö. Hoby, Spragehusen 1 ex 24-30.7 (KJCS, KJKS, RYRS), **Ha**, Halmstad, Påarp 1 ex 25.8 på buddleja i skymningen (LNYS), **Öl**, Solberga 1 ex 30.8-19.9 (BZZS).

Helicoverpa armigera (brunaktigt knölfly) (Fig. 8). Ovanligt många fynd. **Sk**, Sandhammaren 1 ex 3-9.9, Borby strand 1 ex 25.9-1.10, Simrishamn 1 ex 5-13.9 (ÖRDS), Balsby 1 ex 24.10 (OLBS), Ö. Hoby, Örnahusen 2 ex 9-18.9 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), Hagestad 1 ex 26.9 (Michael Svensson), Trelleborg, Östra Värlinge 1 ex 26.9-9.10 samt ca 10 ex på andra platser i SV **Sk** (FAZS, JMKS). **Ha**, Halmstad, Påarp på stranden 9.10 på lockbete (LNYS). (Fig.8). **Sm**, Blomstermåla, Sandbäckshult 1 ex 11.9 (Hans Ådin), **Öl**, N. Ålebäck 2 ex 30.8-18.9 och 1 ex 19.9-3.10 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 3-9.9 (KAHS), Mellby 2 ex 9-16.9 och 1 ex 17-23.9 samt Gårdby 2 ex 17-24.9 (ROAS),

Sandby 1 ex 3-13.9 (LTSS) och Näsby 1 ex 1-6.10 (EQTS, IMBS, KAHS, LTSS, PGAS), **Go**, Sundre Hallbjäns 4 ex 3.9-6.10, Hamra, Suders 1 ex 8.10-9.11 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), **Ög**, Ljungsbro 1 ex 11.9 (Jonas Waldeck), **Me**, Rökland, Alnön 1 ex 23.9, nordligaste fyndet i landet (GFJS).

Agrochola lychnidis (strecktecknat backfly). **Sk**, Borby strand 1 ex 10-16.9 och 2 ex 25.9-1.10, Simrishamn 7 ex 14.9-18.10 (ÖRDS), Ö. Hoby, Örnahusen 1 ex 9-18.9, 1 ex 19-24.9 och 1 ex 25-30.9, Spragehusen 1 ex 10-21.9 och 1 ex 22-29.9 (KJCS, KJKS, RYRS).

Litophane semibrunnea (askträffly). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 17-24.9, 1 ex 25-29.9 (ÖRDS), Backåkra 1 ex 4.10 sittande i en fallfärdig byggnad (PGAS, EQTS, IMBS), Hagestad 1 ex 28.9 (Michael Svensson), Järahusen 1 ex 24.9-27.10 (KJCS, KJKS, RYRS), **Ha**, Halmstad, Påarp, stranden 1 ex på bete 10.10 (LNYS), **Bl**, Utlängan 1 ex 30.9-11.10 (BZZS).

Litophane consocia (alträffly). **Go**, Stora Karlsö 1 ex. 20-27.9 (EQTS).

Hoplodrina ambigua (ljusringat lövfly). **Sk**, Sandhammaren-Borby strand ca 100 ex, Simrishamn 1 ex 22-29.6 (ÖRDS), Backåkra strand 1 ex 10.9 och 1 ex 11.9 (KPOS), 1 km Ö Käseberga, >30 ex. (BAÖS, PMUS), >40 ex och påträffad i samtliga fällor i sydöstra **Sk** även några djur i försommargenerationen, (KJCS, KJKS, RYRS), **Bl**, Hasslö 1 ex 4.8 (PMUS), Utlängan 1 ex 9-29.6, första försommarfyndet utanför Skåne (BZZS), **Go**, Sundre, Barrshage 1 ex 2.9-6.10. Andra fyndet från **Go** (KJCS, KJKS, RYRS).

Spodoptera exiqua (smalvingat lövfly). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 22-27.10, Borby strand 3 ex 17.9-27.10, Simrishamn 1 ex 29.9-4.10 (ÖRDS), Järahusen 1 ex 24.9-27.10 (KJCS, KJKS, RYRS), Falsterbo 3 ex 26.9-9.10 (FAZS, JMKS). **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 8-12.10 (KAHS), Gårdby 4 ex 23-30.9 (ROAS).

Eucarta virgo (rosa jungfruffy). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 2-8.7, 1 ex 10-16.9 och 1 ex 17-24.9, Borby strand 1 ex 17-24.9, Simrishamn 2 ex 22-29.6 (ÖRDS), Ö. Hoby, Örnahusen 1 ex 26.6-1.7 och 4 ex 9-15.8 (KJCS, KJKS, RYRS), **Öl**, många fynd (flera rapportörer), **Go**, Öja, Gisle 1 ex 1-24.7 och Sundre, Hallbjäns 1 ex 3.9-6.10 (KJCS, KJKS, RYRS), Västerhejde 1 ex 8.7 (EÄTS), **Sö**, Utö skjutfält 2 ex 6.7 och 1 ex 8.7 (PGAS, EQTS, IMBS).

Cosmia affinis (gulbrunt rovfly). VU. **Öl**, Mellby 2 ex 20.8 (ROAS), Näsby 1 ex 27.8-2.9 (LTSS), **Go**, Öja, Gisle 1 ex 3-24.9 (KJCS, KJKS, RYRS).

Apamea zeta (högnordiskt ängsfly). **Lu**, Padjelanta, Aralåbda, 810 möh 1 hane 13.7 (LJRS, LNHS). Sjätte säkra fyndet i Sverige (Imby & Torstsenius 1994).

Eremobina pabulatricula (ljusgrått ängsfly). EN. Arten togs ny för **Sm** vid Påskallavik, Em i 1 ex 1997 (Palmqvist 1998). Därefter har inget mer hörts om arten finns där eller om det var ett tillfälligt fynd. En betesfälla i den glesa lövskogen vid godset i Em utsatt 22-28.7 gav dock ett entydigt besked: ca 20 ex (LTSS).

Hydraecia petasitis (pestrotsfly). **Go**, Sundre, Barrshage 1 ex 5.8-1.9. Ett migrerande ex eftersom näringsväxten saknas på platsen (KJCS, KJKS, RYRS).

Hydraecia ultima (förväxlat stamfly). **Öl**, Mellstaby 2 ex 29.7 (LJRS, LNHS), 1 ex 12.8 (en hona som togs för äggläggning, honan lade 3 ägg men inget kläcktes) (LJRS), Runsbäck 1 ex 25.7 och 1 ex 13.8 samt Sandby 1 ex 11-18.8 (LTSS), Sandby 23.7 (KSMS), Gårdby 3 ex 14-17.8 och 1 ex 20.8-3.9, Mellby 1 ex 20.8-3.9 (ROAS), Sydöstra Öland 10 ex 19.7-2.9 (KAHS), N. Ålebäck 4 ex 11.7-13.8, Kårehamn 1 ex 16-27.7 och Össby 1 ex 3-15.8 (BZZS), **Go**, Vamlingbo (EQTS), Sundre, Barrshage 2 ex 1-25.7 och 1 ex 5.8-1.9, Sundre, Hallbjäns 2 ex 1-25.7 och 1 ex 26.7-6.8 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), **Sö**, Trosa 1 hona 14.8 (LJRS).

Archanara sparganii (igelknopprörfly) **Bo**, Sydoster, Lerstången 1 ex 16-23.7. Nordligaste och västligaste fyndet på Västkusten (KJCS, KJKS, RYRS).

Sedina buettneri (brunstarrfly) NT. **Bl**, Haslö 2 ex 15-29.9 (PMUS), **Öl**, Kårehamn 1 ex 20.9-3.10 (BZZS), **Öl** N. Möckleby, Dörby 1 ex 26-29.9 (KAHS), Ås Ottenby 2 ex 23-29.9 (KAHS) samt 30.9-6.10 1ex (EQTS, IMBS, KAHS, LTSS, PGAS)

Pachetra sagittigera (kamsprötat lundfly). **Up**, Värmdö, Tegelön 1 ex. Nordligaste fyndet i landet (IMBS).

Mythimna turca (rödtofsat gräsfly). NT. **Sk**, Ljungbyhed, Riseberga 1 ex 3.7 (BJOS, LNYS, SVNS), **Bl**, Utlängan 2 ex 30.6-16.7 och 5 ex 17.7-3.8 (BZZS), **Öl**, Ottenbylund 3 hanar 19.7 (BÅBS), Mellstaby 2 ex 3-16.7 (LJRS), N. Ålebäck 3 ex 29.6-10.7, Näsby 1 ex 12-25.7 och

Össby 1 ex 12-25.7 (BZZS), Ås, Ottenby 6 ex 13-28.7, N. Möckleby. Dörby 2 ex 12-18.7 (KAHS), Ottenby 1 ex 20.7 1 ex (FOUS).

Mythimna vitellina (äggult gräsfly). **Sk**, Kullaberg 1 ex (FAZS, JMKS), **Bl**, Utlängan 3 ex 30.9-11.10 och **Öl**, Össby 1 ex 20.9-5.10 (BZZS), Segerstad 1 ex 1-6.10 (EQTS, IMBS, KAHS, LTSS, PGAS), Runsbäck 1 ex 19.9 (LTSS).

Mythimna albipuncta (vitpunkterat gräsfly). Vanlig i SO **Sk** även under detta år, dessutom flera ex i förstageneration (KJCS, KJKS, RYRS), **Bl**, Sölvesborg 1 hane 18.8 (PEBS), **Ha**, Eldsberga, Tönnersa strand 1 ex 17.6 (LNYS, RYRS), **Go**, Vamlingbo 1 ex 18.8 (EQTS), Hamra, Suders 1 ex 11.8-1.9, Sundre, Hallbjäns 3 ex 3.9- 6.10, Sundre, Barrshage 2 ex 5.8-1.9 och 1 ex 2.9-6.10 (KJCS, KJKS, RYRS).

Mythimna l-album (l-tecknat gräsfly). **Sk**, Backåkra strand 4 ex 10.9 och 2 ex 11.9 (KPOS), Sandhammaren 22 ex totalt, Borby strand 1 ex, Simrishamn 1 ex (ÖRDS), Spraggehusen 1 ex 2-8.7, 10 ex 10.9-9.10, Ö. Hoby, Örnahusen 5 ex 9.9-30.9 (KJCS, KJKS, RYRS), Hagestad 5 ex 26.9 (Michael Svensson), **Öl**, Hulterstad 1 hona 23-30.9 (LJRS), Näsby 1 ex 30.8-18.9 och 1 ex 10-19.9 samt Mellby 1 ex 20-27.9 (BZZS), Ås, Ottenby 1 ex 10-16.9 (KAHS), Gårdby 1 ex. 27.9 och 2 ex 17-24.9 (ROAS), Näsby 1 ex i betesfälla 17-23.9 (LTSS), **Go**, Stora Karlsö (EQTS).

Noctua interposita (storfläckigt bandfly). **Öl**, Nedre Ålebäck 1 ex 14-21.8 (BZZS), N. Möckleby, Dörby 1 ex 20-26.8 (KAHS), Gårdby 1 ex (Stefan Johansson gm ROAS), **Go**, Sundre, Kätteviken 1 ex 11.8 (KJCS), Sundre, Barrshage 1 ex 5.8-1.9 (KJCS, KJKS, RYRS), **Bo**, Nordoster, Hammarbyakärret 1 ex 20-26.8 (RYRS). Första fyndet på västkusten.

Noctua janthina (violettgrått bandfly). **Sö**, Torö, Ankarudden 1 hona 14-18.8. För första gången kom flera tiotals ex av *Noctua janthe* på samma lokal under aug- mitten av sept. Tidigare år har bara enstaka *janthe* kommit (PGAS).

Cryptocala chardinyi (ryskt bandfly). **Up**, Östhammar, Länsö 1 ex i ljusfälla i juli (JHES, NÅTS), **Me**, Alnö, Hartung 1 fräsch ex 14.7 håvat dagtid (BAÖS, ESFS, Björn Holm).

Eugraphe sigma (rödkantat jordfly) **Bo**, på både Syd- och Nordoster är arten fortfarande utbredd och relativt vanlig. Under 2006 flög arten från början till slutet av juli, med högflygning

precis i mitten på månaden. Ännu finns det kvar förhållandevis mycket öppna ljunghedar, men även här håller många på att växa igen (KJCS, KJKS, RYRS).

Peridroma saucia (vittofsjordfly). Ovanligt många fynd. **Sk**, Ystad 1 ex 30.10 (EQTS), Sandhammaren 10 ex totalt. 10.9-9.11 (ÖRDS), Backåkra, 1 ex 5.10 i betesfälla (PGAS, IMBS, EQTS), Ö. Hoby, Spraggehusen 1 ex 23-37.10 (KJCS, KJKS, RYRS), **Bl**, Hasslö 1 ex på bete 11.10 (PMUS), Näsby 1 ex 28.9-5.10, Utlängan 6 ex 30.9-29.10 (BZZS), **Ha**, Halmstad, Påarp, stranden 1 ex på bete 1.10 och Killebjärsudden 1 ex på bete 11.10 (LNYS), Vindrarup 1 ex 11.10 (KURS), **Öl**, Lenstad 1 hane och 1 hona på bete 11.10 (BÅBS), Näsby 1 ex 15-24.10 (LTSS), Össby 1 ex på bete 15.10 (IMBS), Näsby 1 ex 6-15.10, 2 ex 16-24.10 och 1 ex 6-24.10, Kapelludden 2 ex 3-18.10 och 1 ex 19-24.10, Mellby 1 ex 16-24.10 och Solberga 2 ex 6-24.10 (BZZS), Stenåsa, N. Kvinneby 1 ex 9-14.10 samt 1 ex 21.10-2.11, N. Möckleby, Dörby 1 ex 19.10 (KAHS), Mellby 1 ex 17-23.9 och Gårdby 1 ex 16.9 (ROAS), **Sm**, Västervik, Jenny 1 ex 9-23.10 (EFAS), **Go**, Hamra, Suders 1 ex 8.10-9.11 (KJCS, KJKS, RYRS), **Bo**, Nordkoster, Dunnarslätten 16 ex 24.9-5.11, Nordkoster, Myren 10 ex 29.9-23.10 (KJCS, KJKS, RYRS), **Vg**, Skövde, Billingelevens naturreservat 1 ex 6.10 (Krister Dahlgren), **Sö**, Floda, Sörtorp 1 ex 1-11.10 och 1 ex 12-20.10 i betesfälla (KJKS).

Xestia atrata (Haralds fjällfly) **Hr**, Funäsdalen, Funäsdalsberget 960 m 8 ex 23.6-25.8 (KJCS, RYRS, Pavel Bina).

Xestia ditrapezium (trapetstecknat jordfly) (Fig. 9). RE. Har antligen återvänt till Sverige efter mer än hundra års frånvaro. Tidigare bara känd i ett exemplar från Högestad i **Sk** någon gång på 1800-talet (Svensson et. al 1994). Arten tog sig även till Finland under 2006 så det har varit en bred migrationsväg. **Go**, Hamra, Tuvlandet 1 ex 1-25.7 och **Go**, Sundre, Barrshage 1 ex 26.7-4.8 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), **Öl**, Gårdby sandstämp 1 ex 21.7 (Fred Ockruck & Anette Bludau).

Cerastis leucographa (brunnrött skogsfly). **Öl**, N. Möckleby, Dörby 1 ex 29.4-6.5 (KAHS)

Lymantria dispar (lövskogsnunna). NT. **Öl**, Jordtorpsåsen 1 ex 2.8, Ismantorps Borg 1 ex 31.7 och Tävelsrum 2 ex 30.7. Samtliga hanar på feromon. (KIMS). Arontorp 5 ex 21.7-2.8 (BZZS), Runsten, Dyestad 3 ex 22.7-5.8

(KAHS), **Go**, Sproge 1 ex 21.7 och Vamlingbo 1 ex 14.8 (EQTS).

Euproctis chryorrhoea (äpplerödsgump). Ännu en art som uppträtt i en mängd som inte upplevts på flera 10-tals år. **Sk**, Sandhammaren 9 ex 2-8.7, Borrbys strand 14 ex 30.6-7.7, Simrishamn 5 ex 30.6-6.7, 1 ex 6.7-10.7 (ÖRDS), Spraggehusen 1 ex 16-24.6 och 21 ex 2-8.7, Ö. Hoby, Örnahusen 1 ex 2-8.7 (KJKS, KJKS, RYRS), 10-15 ex längs sydkusten i **Sk** (FAZS, JMKS), **Bl**, Utklippan 1 ex 21.6-20.7, Utlängan 13 ex 30.6-16.7 (BZZS), **Öl**, Gårdby sandstämp 3 hanar 6.7 (BÅBS), Mellstaby 4 ex 3-16.7 (LJRS), Näsby 8 ex 29.6-11.7, Össby 8 ex 29.6-11.7, N. Ålebäck 10 ex 29.6-10.7, Kårehamn 2 ex 2-15.7 och Kapelludden 9 ex 2-15.7 (BZZS), Ås, Ottenby 4 ex 1-8.7 och N. Möckleby, Dörby 1 ex 1-8.7 (KAHS), Mellby 8 ex 1-10.7 (1 hona som lagt ägg) (ROAS), Näsby 2 ex 6-16.7 och Sandby 1 ex 6-16.7 (LTSS), **Go**, Hamra, Suders 1 ex 1-25.7 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina).

Meganola albula (vit trågspinnare). **Öl**, åtskilliga ex under juli på sydöstra delen och arten är att betrakta som bofast där. Även ett flertal andragenerationsdjur under september-oktober (flera rapportörer).

Nycteola asiatica (poppelfotsläpare). **Sk**, Sandhammaren 10 ex 10.9-1.10 (ÖRDS), Spraggehusen 1 ex 10-21.9 och Ö. Hoby, Örnahusen 2 ex 9-18.9 (KJCS, KJKS, RYRS), Hagestad 3 ex 26.9 och Falsterbo 1 ex 23.9 (Michael Svensson), Trelleborg, Östra Värlinge 2 ex 26.9-9.10 (FAZS, JMKS), **Bl**, Utlängan 1 ex 8-28.9 och **Öl**, N. Ålebäck 1 ex 30.8-18.9 (BZZS), **Bo**, Nordkoster, Myren 1 ex 29.9-1.10 (KJCS, KJKS, RYRS), **Vg**, Skövde, Billingelevens naturreservat 1 ex 29.9 (Krister Dahlgren).

Lithosia quadra (kungslavspinnare). **Sk**, Sandhammaren 20 ex 17.7-5.8 och 4 ex 25.9-1.10 (ÖRDS), Örnahusen 1 ex 1-5.8 (KJKS, KJKS, RYRS), **Sm**, Skillerhult, Bäckebo 2 hanar 13 och 27.7 (SÖKS), Jenny, Västervik 4 hanar 26.9-8.10 (EFAS), **Öl**, många fynd (flera rapportörer). Arten ökar sedan ett par år tillbaka åter i antal på södra **Go**, Hamra, Tuvlandet 3 ex 1-25.7 och 1 ex 7.8-1.9, Hamra, Suders 1 ex 11.8-1.9, Sundre, Barrshage 3 ex 1-25.7, 1 ex 26.7-4.8, 4 ex 5.8-1.9 och 1 ex 2.9-6.10, Sundre, Hallbjäns 2 ex 1-25.7, 4 ex 26.7-6.8 och 2 ex 3.9-6.10 (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), Bosarve, Sproge 29.7 många ex (>10 honor) (FOUS), Lojsta 1 hona 1.8 samt 1 hane i Ardre

(Ljugarn) 5.9 (GFJS), **Sö**, Trosa 1 hane 16.8 (LJRS), Torö, Ankarudden 1 ex 14-18.8, 1 ex 16- 29.9 (PGAS), **Up**, Östhammar, Länsö 1 ex i ljusfälla i augusti (JHES, NÄTS), **Gä**, Gävle, Engesberg 1 ex 14.7-16.8 (KJCS, RYRS).

Eilema griseolum (askgrå lavspinnare). **Sk**, Spraggehusen 1 ex 9-13.7 (KJKS, KJKS, RYRS).

Hyphoraia aulica (gulfläckig igelkottspinnare). **CR**, **Öl**, Räpplinge, Getstadäs ett 10-tal larver i april (LTSS) samt även funnen som larver på **Go** (EÄTS). Arten finns på åtminstone 2 lokaler till på **Öl** samt åtminstone någon i **Ha**.

Callimorpha dominula (fläckig glansspinnare). **VU**, **Sk**, Ö. Hoby, Örnahusen 1 ex 9-15.7 (KJKS, KJKS, RYRS).

Tyatira jacobaeae (karminspinnare). **Sk**, Sandhammaren 1 ex 6-10.6, 1 ex 11-17.6, 4 ex 18-24.6 och 1 ex 22-29.6 (ÖRDS), Spraggehusen 2 ex 10-15.6, **Bo**, Nordkoster, Dunnarslätten 1 ex 18-25.6 (KJKS, KJKS, RYRS).

Rapportörer

AAUS = Anders Amandusson, BAÖS = Anders Brattström, BERS = Fredrik Bjerding, BJOS = Jan Olof Björklund, BPOS = Per Olof Bengtsson, BZZS = Per Eric Betzholtz, BÄBS = Bengt Åke Bengtsson, EBRS = Bertil Ericsson, EFAS = Stefan Ekroth, EQTS = Håkan Elmquist, ESFS = Stefan Eriksson, EÄTS = Båtel Enekvist, FAZS = Markus Franzén, FPLS = Per Frederiksen, FOUS = Markus Forslund, GFJS = Östen Gardfjell, GNBS = Bert Gustafsson, HEYS = Benny Henriksson, IFÖS = Fabian Idensjö, IMBS = Lars Imby, JMLS = Magnus Jeansson, JHES = Henrik Jeansson, JMKS = Mikael Johannesson, JOJS = Jan Jonasson, KAHS = Hans Karlsson, KDVS = Dave Karlsson, KIMS = Ingemar Karlsson, KJCS = Claes Källander, KJKS = Karl Källander, KPOS = Per Olov Kall, KSMS = Peter Koch-Schmidt, LGÖS = Göran Liljeberg, LJRS = Jesper Lind, LNHS = Henrik Lind, LNYS = Ronny Lindman, LTSS = Mats Lindeborg, MKES = Kenth Martinsson, MLOS = Ola Malm, NÄTS = Märten Nilsson, OAOs = Anders Ohlsson, OLBS = Bo Olsson, PEBS = Bert Pettersson, PENS = Carl-Åke Pettersson, PGAS = Göran Palmqvist, PHNS = Hans Pettersson, PMUS = Magnus Pettersson, PNGS = Gunnar Persson, ROAS = Anders Robertsson, RPLS = Göran Rippler, RYRS = Nils Ryrholm, SJTS = Jan Sjöstedt, SVNS = Ingvar Svensson, WEDS = Bengt Wendel, ÄCHS = Christer Ågren, ÖRDS = Jan-Olof Ördén, Pavel Bina, Anette Bludau, Else & Sten Bay, Björn Carlsson, Krister Dahlgren, Conny Hjelm, Björn Holm, Sven Johansson, Wayne Jonsson, Tommy Karlson, Mats Karström, Leif Kihlström, Birgit & Sten Linander, Maria Lindkvist, Fred Ockruck, Nikolay Savenkov,

Michael Svensson, Emma Tinnert, Jonas Waldeck, Hans Ådin

Nya landskaps- och lappmarksfynd

Nummerföljden till vänster följer den äldre upplagan av Catalogus (Svensson et. al 1994) medan de inom parentes är den uppdaterade lista som hittas på <http://www2.nrm.se/en/catalogus.html>.

- 170 (226) *Proutia betulina* **Sk** (S) strykes (to be deleted)
 173 (229) *Psyche casta* **Ds** (RYRS)
 1442 (1034) *Synanthedon culiciformis* **Me** (KIMS)
 1447a (1038) *Synanthedon andreaeformis* **Gä** (KJCS, RYRS Pavel Bina)
 1742 (1807) *Gonepteryx rhamni* **Lu** (Mats Karström)
 1744 (1877) *Apatura iris* **Ha** (MLOS)
 1756 (1863) *Araschnia levana* **Öl** (Emma Tinnert)
 1802a (1877a) *Kirinia roxelana* införd **Öl** (Maria Lindkvist)
 1814a (2792a) *Cacyreus marshalli* införd **Gä** (Leif Kihlström via RYRS)
 1864 (2014) *Cyclophora pendularia* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS, PHNS)
 1871 (2021) *Cyclophora linearia* **Vr** (PENS)
 1883d (2035) *Idaea ochrata* **Öl** (BZZS, BÄBS, Fred Ockruck & Anette Bludau)
 1898 (2049) *Idaea straminata* **Hr** (KJCS, RYRS, Pavel Bina)
 1904 (2055) *Scotopterix chenopodiata* **Pi** (SVNS)
 1928 (2078) *Costaconvexa polygrammata* **Bl** (BZZS)
 1956 (2107) *Cidaria fulvata* **Nb** (RYRS).
 1960 (2112) *Thera britannica* **Sö** (KJKS)
 1983 (2135) *Rheumaptera cervinalis* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2007 (2159) *Perizoma sagittata* **GS** (JOJS 05)
 2044 (2196) *Eupithecia millefoliata* **Ha** (LNYS)
 2058 (2211) *Eupithecia lariciata* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS).
 2078 (2230) *Venusia cambrica* **Öl** (KSMS), **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS).
 2080a (2232a) *Asthenia anseraria* **Öl** (FOUS, KAHS, ROAS), **Go** (Björn Carlsson, EQTS, FOUS, LGÖS 2005, KJKS, KJCS, RYRS Nikolay Savenkov, SVNS)
 2101 (1930) *Semiothisa loricaria* **To** (SVNS)
 2115 (1944) *Ennomos autumnaria* **Nb** (RYRS)
 2122 (1951) *Selenia tetralunaria* **Go** (BJOS, EQTS, LGÖS, PGAS, KJCS, KJKS, RYRS)
 2150 (1978) *Boarmia punctinalis* **Ha** (KURS, LNYS, RYRS)
 2167 (1994) *Hylaea fasciaria* **Pi** (SVNS)
 2192a (1558a) *Saturnia pyri* införd **Ha** LNYS
 2198 (1761) *Mimas tiliae* **Gä** (KJCS, RYRS)
 2203 (1770) *Macroglossum stellatarum* **Ås** (Wayne Jonsson gm GNBS)

- 2209a (1777) *Hippotion celerio* **ÖI** (KAHS)
 2269 (2737) *Lithosia quadra* **Gä** (KJCS, RYRS)
 2284 (2757) *Spilosoma urticae* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS, PHNS)
 2294 (2296) *Herminia tarsicrinalis* **ÖI** (Fred Ockruck & Anette Bludau)
 2300 (2331) *Rivula sericealis* **Hr** (KJCS, RYRS, Pavel Bina)
 2304 (2303) *Schranksia costaestrigalis* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS, PHNS)
 2304a (2304) *Schranksia intermedialis* **Sm** (KSMS)
 2323 (2315) *Minucia lunaris* **Bl** (BZZS)
 2329 (2360) *Protodeltote pygarga* **Ds** (RYRS)
 2339 (2720) *Nola aerugula* **GS** (JOJS 05)
 2341 (2728) *Earias chlorana* (grönt pilfly) **Vb** strykes (to be deleted)
 2348a (2355) *Chrysoideixis chalcites* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2349 (2336) *Diachrysa chrysitis* **Ds** (RYRS)
 2352 (2339) *Macdunnoughia confusa* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2355 (2340) *Plusia festucae* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2360 (2346) *Autographa buraetica* **Ds** (RYRS)
 2361 (2347) *Autographa jota* **Ds** (RYRS)
 2363a (2348a) *Autographa excelsa* **Nb** (RYRS)
 2371 (2356) *Abrostola tripartita* **Nb** (RYRS)
 2418 (2495) *Apamea subulstris* **Ds** (RYRS)
 2424 (2501) *Apamea zeta* **Lu** (LJRS, LNHS)
 2425 (2500) *Apamea maillardi* **Nb** (KJCS, RYRS)
 2428 (2505) *Apamea unanimitis* **Ds** (RYRS)
 2461 (2534) *Hydraecia petasitis* **Go** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2472 (2545) *Archarnara algae* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2494 (2368) *Cucullia absinthii* **Da** (ÅCHS)
 2497 (2370) *Cucullia artemisiae* **Ha** (LNYS, PMUS, KURS)
 2498 (2375) *Cucullia chamomillae* **Vr** (NÅTS)
 2578 (2565) *Pachetra sagittigera* **Up** (IMBS)
 2611 (2410) *Orthosia gracilis* **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2619 (2611) *Mythimna albipuncta* **Ha** (LNYS, RYRS)
 2639 (2629) *Agrotis vestigialis* **Pi** (SVNS)
 2659a (2651) *Noctua interposita* **Bo** (RYRS)
 2661 (2653) *Noctua janthina* **Sö** (PGAS)
 2673 (2666) *Peridroma saucia* **Vg** (Krister Dahlgren), **Bo** (KJCS, KJKS, RYRS)
 2693 (2686) *Xestia ditrapezium* **Go** (KJCS, KJKS, RYRS, Pavel Bina), **ÖI** (Fred Ockruck, Anette Bludau)
 2709 (2402) *Helicoverpa armigera* **Sm** (Hans Ådin), **Ög**, (Jonas Waldeck), **Me** (GFJS)

Tack

Göran Palmqvist och Nils Ryrholm som bidragit med synpunkter, uppgifter samt stor hjälp med manus.

Litteratur

- Bengtsson, B.-Å., Palmqvist, G. & Johansson, R. 2007. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Käkmalar- säckspinnare. Lepidoptera: *Micropterigidae- Psychidae*. – ArtData-banken, SLU, Uppsala (in press.)
 Eliasson, C.U., Ryrholm, N., Holmer, M., Jilg, K. & Gärdenfors, U. 2005 Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Dagfjärilar. Hesperidae-Nymphalidae. – Artdatabanken, SLU, Uppsala.
 Franzén, M. 2004. Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 2004. – Ent. Tidskr. 125: 27-53.
 Goater, B., Ronkay, L. & Fibiger, M. 2003. Catocalinae & Plusiinae. Noctuidae Europaeae, volume 10. – Sorø.
 Gärdenfors, U. (ed). 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. – Artdatabanken, SLU, Uppsala.
 Higgins, L.G., & Hargreaves, B. 1983. Europas dagfjärilar. – William Collins Sons & Co Ltd, London.
 Hydén, N., Jilg, K. & Östman, T. 2006. Nationalnyckeln till Sveriges flora och fauna. Fjärilar: Ädelspinnare-tofsspinnare. – Artdatabanken, SLU, Uppsala.
 Imby, L. & Torstenius, S. 1994. Högnordiska ängsflyet, *Apamea zeta marmorata* (Lepidoptera, Noctuidae), i Sverige – historik och utseende. – Ent. Tidskr. 115: 107-111
 Karsholt, O. & Razowski, J. 1996. The Lepidoptera of Europe, a distributional checklist. – Apollo books, Stenstrup.
 Lindeborg, M. 2006. Intressanta fynd av Macrolepidoptera i Sverige 2005. – Ent. Tidskr. 127: 61-71
 Palmqvist, G. 1991. Intressantare fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1990. – 112: 73-78.
 Palmqvist, G. 1996. Intressantare fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1995. – Ent. Tidskr. 117:35-48.
 Palmqvist, G. 1998. Intressantare fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1997. – Ent. Tidskr. 119:13-27.
 Palmqvist, G. 2000. Intressantare fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1999. – Ent. Tidskr. 121:31-45.
 Ryrholm, N. 2007. Tillfällig population av den sydafrikanska blåvingen *Cacyreus marshalli* (Butler 1898) i södra Gästrikland! – Fauna och Flora 102: 12-13.
 Skou, P. 1984. Nordens målere. – Fauna bøger & Apollo bøger. København & Svendborg.
 Skou, P. 1991. Nordens ugler. – Apollo books, Stenstrup.
 Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1994. Catalogus Lepidopterorum Suecicae. – Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholm.
 Svensson, I. & Palmqvist, G. 1990. Förteckning över svenska fjärlnamn. – Entomologiska föreningen, Stockholm.